

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 22.4.2014
COM(2014) 229 final

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ

v souladu s článkem 395 směrnice Rady 2006/112/ES

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ

v souladu s článkem 395 směrnice Rady 2006/112/ES

1. SOUVISLOSTI

Podle článku 395 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (dále jen „směrnice o DPH“) může Rada na návrh Komise jednomyslně povolit kterémukoli členskému státu, aby zavedl zvláštní opatření odchylovající se od této směrnice, jejichž cílem je zjednodušit postup výběru DPH nebo zabránit určitým druhům daňových úniků nebo vyhýbání se daňovým povinnostem. Jelikož tento postup stanoví odchylky od všeobecných zásad pro DPH, měly by být tyto odchylky v souladu s ustálenou judikaturou Evropského soudního dvora přiměřené a mít omezenou působnost.

Prostřednictvím oznámení zaevidovaného Komisí dne 27. listopadu 2013 požádalo Maďarsko na základě článku 199b¹ směrnice o DPH o povolení zavést zvláštní opatření mechanismu rychlé reakce odchylovající se od článku 193 směrnice o DPH, a to o zavedení mechanismu přenesení daňové povinnosti u dodávek cukru. Komise však navrhované opatření nemohla přijmout, neboť nebyly splněny základní právní podmínky².

Předkládá-li se oznámení v rámci mechanismu rychlé reakce, musí být podle čl. 199b odst. 2 posledního pododstavce směrnice o DPH zároveň podána žádost o běžnou odchylku ve smyslu článku 395 směrnice o DPH. Prostřednictvím téhož dopisu s oznámením opatření mechanismu rychlé reakce podalo Maďarsko žádost o povolení zavést výše zmíněný mechanismus přenesení daňové povinnosti u dodávek cukru.

V souladu s čl. 395 odst. 2 uvedené směrnice informovala Komise o žádosti Maďarska ostatní členské státy dopisem ze dne 19. března 2014. Dopisem ze dne 20. března 2014 oznámila Komise Maďarsku, že má k dispozici veškeré informace, které považuje k posouzení žádosti za nezbytné.

2. PŘENESENÍ DAŇOVÉ POVINNOSTI

Osobou povinnou odvést DPH je podle článku 193 směrnice o DPH osoba povinná k dani uskutečňující dodání zboží nebo poskytnutí služby. Účelem mechanismu přenesení daňové povinnosti je přesunout uvedenou povinnost na osobu povinnou k dani, které je zboží dodáno nebo již jsou služby poskytnuty.

K podvodům na bázi chybějícího obchodníka dochází, vyhýbají-li se obchodníci po prodeji svých produktů odvodu DPH správcům daně. Jejich zákazníci však mají právo na odpočet daně, protože vlastní platnou fakturu. V nejkřiklavějších případech tohoto daňového úniku se prostřednictvím „kolotočového“ schématu (zahrnujícího obchodování se zbožím nebo službami mezi členskými státy) stejné zboží dodá nebo

¹ Ustanovení zavedené směrnicí Rady 2013/42/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o mechanismus rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH (Úř. věst. L 201, 26.7.2013, s. 1).

² Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 11. prosince 2013, kterým se odmítá žádost Maďarska o zavedení zvláštního opatření mechanismu rychlé reakce odchylovajícího se od článku 193 směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. 341, 18.12.2013, s. 68).

stejně služby poskytnou několikrát, aniž by byla DPH správcům daně odvedena. Tím, že se v těchto případech jako osoba povinná odvést DPH určí osoba, které je zboží dodáno nebo již jsou služby poskytnuty, se díky mechanismu přenesení daňové povinnosti odstraňuje možnost dopouštět se této formy daňového úniku.

3. ŽÁDOST

V souladu s článkem 395 směrnice o DPH a po oznámení opatření mechanismu rychlé reakce Maďarsko požaduje, aby mu Rada na návrh Komise povolila zavést zvláštní opatření odchylovající se od článku 193 směrnice o DPH, a to použití mechanismu přenesení daňové povinnosti u dodávek cukru v množství přesahujícím 200 kg.

Na základě informací poskytnutých Maďarskem se zdá, že problémy s daňovými podvody v tomto odvětví se začaly objevovat již v roce 2007. V průběhu roku 2013 byl však zaznamenán prudký nárůst neodvedené DPH (na základě tehdy dostupných údajů za první tři čtvrtletí uvedeného roku). Opatření proti podvodům, která byla v této souvislosti zavedena, by podle názoru Maďarska k zamezení narůstajících podvodů nepostačovala.

4. STANOVISKO KOMISE

Žádosti, které Komise obdrží v souladu s článkem 395, se přezkoumávají s cílem ujistit se o tom, zda byly splněny základní podmínky pro udělení povolení, tj. zda navrhované konkrétní opatření zjednodušuje postupy pro osoby povinné k dani a/nebo daňovou správu nebo zda návrh zabraňuje určitým druhům daňových úniků nebo vyhýbání se daňovým povinnostem. V této souvislosti Komise vždy jednala rezervovaně a obezřetně, aby zajistila, že odchylky nenarušují fungování všeobecného systému DPH, mají omezenou působnost a jsou nezbytné a přiměřené.

Komise v první řadě konstatuje, že se jedná již o třetí žádost podanou Maďarskem v jednom roce v souvislosti se zemědělskými produkty (obilovinami a olejninami, prasaty a nyní s cukrem).

Stejně jako v případě odvětví chovu prasat a odvětví krmiv pro zvířata (COM(2013) 148 final) se Komise domnívá, že daný druh zboží (cukr) je takové povahy, která by měla umožňovat provádění auditů pomocí běžných kontrolních prostředků, aniž by bylo nutné zavést mechanismus přenesení daňové povinnosti.

Kromě toho použití mechanismu přenesení daňové povinnosti na zboží určené ke konečné spotřebě, jako je cukr, je vždy spojeno s rizikem, že podvod se přesune v dodavatelském řetězci dále a mohlo by být ještě složitější ho kontrolovat, i přes navrhované zavedení množstevního prahu. To je rovněž důvod, proč členské státy záměrně vyloučily zemědělské produkty určené ke konečné spotřebě ze „směrnice o přenesení daňové povinnosti“³. Tento přístup je též odůvodněn rizikem, že podvody v odvětví, jež má v několika členských státech podstatný hospodářský význam, by se přesunuly do jiných členských států. Dřívější zkušenosti s obilovinami a olejninami potvrzují, že toto riziko je více než hypotetické.

³ Směrnice Rady 2013/43/EU ze dne 22. července 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o volitelné a dočasné používání mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů (Úř. věst. L 201, 26.7.2013, s. 4).

Odchyłka navíc není dlouhodobým řešením ani nenahrazuje nedostatečnou kontrolu nad osobami povinnými k dani na tomto trhu. Jednotlivé žádosti zjevně poukazují na strukturální problémy při kontrole odvětví zemědělství v Maďarsku, které proto vyžadují odlišný přístup.

V této souvislosti se Komise prostřednictvím veřejně dostupných informací v maďarském tisku dozvěděla o obviněních z možného špatného hospodaření, které by bránilo správnému výběru daní v tomto odvětví. Je třeba uvést, že tato obvinění způsobila obtížnou situaci. Proto se zdá, že k vyjasnění situace je třeba nalézt řešení na politické, správní nebo dokonce soudní úrovni a zajistit, aby bylo zaručeno a v případě potřeby zlepšeno nebo obnoveno běžné fungování daňové správy.

Co se týče údajů o podvodech, ztráty na DPH v tomto odvětví jsou značné, avšak ve vztahu k celkovému odhadovanému výpadku příjmů z DPH v Maďarsku představovaly pouze 0,291 % (údaje z roku 2011)⁴, což naznačuje potřebu komplexnějšího řešení kontroly a výběru DPH.

Maďarsko ve své žádosti uvádí, že v boji proti podvodům v tomto odvětví již byla přijata určitá opatření (mimo jiné např. lepší registrační postup, účinnější kontroly, zvýšení pokut, integrace daňových a celních orgánů). Zatím však nezavedlo všechna doporučení, která mu EU v této souvislosti předložila.

Podle názoru Komise by opatření měla více spočívat ve zlepšení účinnosti daňové kontroly než v ukládání dalších povinností osobám povinným k dani. Komise opravdu pozoruje, že daňové povinnosti v Maďarsku jsou již poměrně zatěžující a podle žebříčku Světové banky se tato země z hlediska jednoduchosti placení daní umístila nízkou⁵.

Na základě všech těchto skutečností Komise dospěla k závěru, že odchylka umožňující zavedení mechanismu přenesení daňové povinnosti není v boji proti podvodům v odvětví cukru vhodným řešením a měla by nepříznivý dopad na podvody na maloobchodní úrovni a na ostatní členské státy. Řešení je třeba hledat na širší úrovni včetně strukturálních reforem kontroly a výběru daní. Komise je nadále ochotna poskytnout Maďarsku, kdykoli to bude možné, nezbytnou pomoc při řešení problémů týkajících se podvodů v oblasti DPH. Komise rovněž navrhuje, aby Maďarsko prohloubilo spolupráci v rámci sítě EUROFISC s jinými členskými státy, které se již potýkají nebo mohou potýkat s podobnými problémy v odvětví zemědělství.

5. ZÁVĚR

Na základě výše uvedených skutečností vznáší Komise proti žádosti Maďarska námitku.

⁴ Studie za účelem vyčíslení a analýzy výpadku příjmů z DPH v členských státech EU-27. Tuto zprávu, jejíž vypracování zadala Evropská komise, připravilo konsorcium vedené CPB (nizozemský úřad pro analýzu hospodářské politiky): http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/publications/studies/vat-gap.pdf.

⁵ Viz posouzení národního programu reform na rok 2013 a konvergenčního programu Maďarska připojené k doporučení pro doporučení Rady k národnímu programu reform Maďarska na rok 2013 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Maďarska na období 2012–2016 (pracovní dokument útvarů Komise – SWD(2013) 367 final, s. 21–22); viz též <http://www.doingbusiness.org>.